

werelddelen

Voel je verbonden

‘Achter elk cijfer schuilt een kind’

Anding (16) werd door
haar vader misbruikt

Buiten je
bubbel

Burgemeester op
de Filipijnen

Wereld

6
Kindermisbruik op de Filipijnen: 'Achter elk cijfer schuilt een kind'

Delen

4
Prikbord

10
Bloeiende gemeenschappen op de Filipijnen

12
Abacaboer Maria: 'Lid zijn van de coöperatie levert echt veel op'

22
Vraag gratis een pakket aan

Ver weg

18
'Als burgemeester mag ik heel dichtbij komen'

Dichtbij

14
Beleid 2026-2031: 'Vanuit diepe wortels is een stevige Woord en Daad-boom gegroeid'

17
Kids

20
Onderzoek naar de betekenis van vrijwilligerswerk bij Woord en Daad

23
Eén van de... vrijwilligers van Woord en Daad

Colofon

Werelddelen is een gratis kwartaaluitgave van Woord en Daad voor belangstellenden.

In een gebroken wereld, getekend door armoede en onrecht, streeft Woord en Daad naar zichtbare tekenen van Gods komend Koninkrijk. Het Bijbels perspectief op gerechtigheid en barmhartigheid drijft ons om dagelijks bij te dragen aan een duurzame verandering van mensen hier en daar.

Stichting Woord en Daad
Postbus 560, 4200 AN Gorinchem
Spijksedijk 16, 4207 GN Gorinchem
Tel. 0183-611800
info@woordendaad.nl
www.woordendaad.nl

IBAN NL64 RABO 0385 4870 88
t.n.v. Woord en Daad, Gorinchem
RSIN-nummer: 004275871
KVK-nummer: 41118168

Raad van bestuur
Rina Molenaar, r.molenaar@woordendaad.nl
Jacob Jan Vreugdenhil, jj.vreugdenhil@woordendaad.nl

Raad van toezicht
Voorzitter: Ds. G.J. Baan, Mijnsheerenland
Secretaris: Dhr. G.V. den Hartog, Ochten
Overige leden: www.woordendaad.nl/rvt

Redactie van dit nummer
Erika Levering (eindredacteur), Gerhard Wilts,
Henriët Kessels, Lisette Oosterwijk (hoofdredeacteur),
Marcel Catsburg, Rudolf Mulderij

Ontwerp en realisatie
BladenMakers, Ermelo

Illustratieve coverfoto. Het afgebeelde meisje is zover wij weten geen slachtoffer van misbruik.

Drukkerij De Groot
Dit magazine is gedrukt op FSC®-gecertificeerd papier.

Oplage
52.500 exemplaren

Wilt u deze post niet meer ontvangen?
Bel ons via 0183-611800.

Werelddelen is bij de Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden gratis aan te vragen in braille, grootletter en gesproken vorm. Belangstelling? Bel 0341-56 54 99 of e-mail info@cbb.nl.

'De HEERE zal u zegenen uit Sion, en gij zult het goede van Jeruzalem aanschouwen al de dagen uws levens'

Psalm 128:5

Het huis van de rechtvaardige

Psalm 128 beschrijft beeldend het huis van de rechtvaardige. De rechtvaardige is een godvrezende echtgenoot en vader. God zegent hem en in hem zijn vrouw en kinderen.

Psalm 127 en Psalm 128 vormen een tegenstelling. Tegenover het huis van Salomo staat het huis van de rechtvaardige. Psalm 127 benadrukt driemaal dat alles in het huis van Salomo tevergeefs is geweest. Het huis van zijn leven, van zijn gezin en van God. Alles was tevergeefs door Salomo's zonde, indien God niet ingreep vanwege Zijn verbond met het huis van David. Psalm 128 beschrijft de uitwerking van Gods zegen voor de rechtvaardige. Zijn vrouw is als een wijnstok, zijn kinderen als olijfplanten. De wijnstok symboliseert de bron van vreugde. Wijn verheugt het hart. Zo schenkt God in het huwelijk vreugde in elkaar. Wijn staat ook voor genieten. De vreugde in elkaar is een bron van genieten met elkaar.

De sterke muren van het huis van de rechtvaardige beveiligen deze vreugde. Zijn godsvreze beschermt deze tere, intieme en sprankelende blijdschap. De vreze van de Heere is als een sterke vesting, ook voor het huwelijk en voor het gezin. Vergelijkt de dichter zijn echtgenote met een wijnstok, de kinderen van de rechtvaardige vergelijkt hij met olijfplanten. Olijfplanten symboliseren in het Oude Testament een lang en eeuwig leven. De stekken van een eeuwenoude olijfboom groeien uit tot een boom die eveneens de eeuwen kan trotseren.

Zo leeft de rechtvaardige voort in zijn kinderen. Hij scheidt met zijn vrouw een duurzaam huwelijk, biedt veiligheid voor zijn kinderen en is een voorbeeld voor zijn nageslacht. Het geheim van dit huwelijk is Gods zegen waaruit de rechtvaardige door genade leeft. Door Gods zegen, zegent hij zijn vrouw en kinderen.

Ds. C.P. de Boer, Renswoude

Geen woorden

Herkent u dat: Terughoudendheid iets te schrijven, omdat het eigenlijk niet in woorden te vatten is? In deze Werelddelen leest u verhalen vanuit de Filipijnen. Bij het lezen van de kopij voerde de redactie al een zorgvuldige discussie. Hoe vertel je deze verhalen? Hoe blijf je respectvol bij het delen van verhalen over jonge mensen die met misbruik te maken hadden? Verhalen die diepe emoties raken en grote zorgvuldigheid vragen.

Tijdens mijn laatste reis naar de Filipijnen vertelden jonge mensen hier dapper over. Soms heel direct, met woorden. Soms werd er iets uitgedrukt door dans, zang of een tekening. De dans van een meisje, dat met alle emotie die ze in zich had op gracieuze wijze haar verhaal vertolkte, staat op mijn netvlies gebrand. En ik was de stille toehoorder.

Ik kwam er niet eerder toe om dit aan het papier toe te vertrouwen, maar vandaag doe ik een poging.

Het zijn verhalen van jonge mensen, meestal meisjes, die een groot verdriet met zich meedragen. Ze proberen het grote trauma dat ze hebben opgelopen te verwerken met behulp van vakkundige begeleiding. Of heel jonge meisjes die zich niet bewust zijn van het leed dat hun is aangedaan. Door hun ouders worden ze aangemoedigd het 'spel' mee te spelen, online, voor iemand ver weg die de ouders ervoor betaalt. Gruwelijke verhalen met onuitwisbare gevolgen.

De partners van Woord en Daad vangen deze meisjes en jongens op, luisteren naar hun verhalen en zoeken naar de juiste hulp. Nog belangrijker: ze kijken met elkaar waar het probleem begint, gaan in gesprek met overheden en instanties om deze foute systemen te doorbreken.

Als stille toehoorder deel ik dit nu met u. Samen kunnen we de stilte doorbreken. Samen kunnen we dit onrecht een halt toeroepen.

Actie op de Joh. Calvijn school

De Johannes Calvijn school in Krimpen aan den IJssel kwam in actie tegen kindslavernij. Op 1 december 2025 maakten de leerlingen samen met hun leerkrachten op een verrassende manier de opbrengst bekend. Met munt- en kluskaarten én een originele zwemmarathon, werd maar liefst € 11.075 opgehaald. Een geweldig resultaat waar we enorm dankbaar voor zijn!

High tea tegen kindslavernij

Maarten en Anne-Marie Baan vierden onlangs hun 25-jarig huwelijk met een gezellige high tea voor familie en vrienden. Deze bijzondere mijlpaal vond het echtpaar een mooie gelegenheid om geld in te zamelen voor twee goede doelen. Woord en Daad ontving een gift van € 500 bestemd voor ons werk rondom kindslavernij. Hartelijk dank voor deze bijdrage!

UITGELICHT PRODUCT:

Cadeaubon

Bent u op zoek naar een leuk cadeautje? Denk dan eens aan de Woord en Daad Cadeaubon. Leuk om te geven en leuk om te krijgen!

De cadeaubon is twee jaar geldig en te besteden in al onze kringloopwinkels. Ga voor de verkooppunten naar www.woordendaad.nl/cadeaubon.

Omzien naar de naaste

Al generaties lang staat de familie Voordijk bekend om hun brood en banket. Maatschappelijke betrokkenheid loopt als een rode draad door het bedrijf. Eigenaar Kees: 'Omzien naar de naaste is een Bijbelse opdracht. We dragen Woord en Daad daarom een warm hart toe. Het bijzondere van Woord en Daad is dat zij mensen helpen om zelfvoorzienend te worden. Dat geeft het leven van deze mensen grote waarde. Maar bovenal: wanneer zij in aanraking komen met het Woord en Christus leren kennen, vinden zij daarin de echte rijkdom.'

Lees het hele interview met Kees en Corine Voordijk op www.woordendaad.nl/voordijk

Werelddag 2026

Zaterdag 7 februari 2026 was de Werelddag! In een volle zaal vertelde James uit Oeganda over oorlog en verlies, maar ook over geloof, hoop en de kracht van onderwijs. Ook de verhalen uit Colombia, de Filipijnen en Sierra Leone zetten ons even stil bij de vraag 'Wat is je houvast als alles breekt?'. Rina Molenaar verwoordde het mooi: 'Als er geen zekerheden zijn, weet dan dat God de regie heeft.'

Zet de volgende Werelddag alvast in uw agenda: D.V. 16 januari 2027.

Inspirerende sponsorconferentie

Van 4 tot en met 11 februari 2026 organiseerden wij een conferentie rond het thema 'Gemeenschappen verbinden'. Samen met medewerkers van onze partnerorganisaties gingen we in gesprek over de toekomst van het sponsorprogramma. Vertegenwoordigers uit 14 landen waren hiervoor te gast op ons kantoor in Gorinchem. We kijken terug op bijzondere gesprekken en waardevolle momenten van verbinding!

Dagelijks brood voor Sierra Leone

In de vorige editie van Werelddelen stond Sierra Leone centraal. In dit land kampen 8 op de 10 mensen dagelijks met honger. Een vreselijke realiteit, daarom riepen we rond de kerstperiode op tot actie. Hier werd massaal gehoor aan gegeven: we mochten 173 nieuwe sponsors verwelkomen en er werd ruim € 113.500 gedoneerd. Deze trouwe steun maakt ons stil en dankbaar. Hartelijk dank!

Meer weten?

Wilt u meer weten over het werk van Woord en Daad? Kijk dan op www.woordendaad.nl. Volg ons op social media:

'Achter elk cijfer schuilt een kind'

Misbruik op de Filipijnen

Illustratieve
foto

Op de Filipijnen blijven veel kinderen thuis door armoede en seksueel misbruik. Ze lijden onder vernedering en geweld, met grote gevolgen voor hun gezondheid. Om hun levens weer tot bloei te brengen, zetten we ons in voor onderwijs, bescherming, werk en sterke gemeenschappen.

'Als zelfs slachtoffers hoop hebben na alles wat zij hebben meegemaakt, wie ben ik dan om niet hoopvol te zijn?', zegt persvoorlichter Gertjan de Jong van IJM. Net als Woord en Daad strijdt deze organisatie tegen seks-slavernij op de Filipijnen. 'Ik denk aan Cassie, die als kind werd misbruikt voor livestreams en nu wereldwijd pleit voor bescherming van kinderen. 'Achter elk cijfer schuilt een kind', vertelde ze. 'Ik spreek voor hen. Onze stemmen moeten gehoord worden.'

Seksuele uitbuiting van kinderen in het openbaar is op de Filipijnen sterk teruggedrongen, constateert De Jong. 'IJM's programma in Cebu zorgde in vier jaar voor een vermindering van 72 procent van het aantal kinderen dat voor seksueel misbruik werd verkocht in bordelen en op straat. 'Maar', voegt hij eraan toe, 'de laatste tijd groeit online kindermisbruik explosief.'

'Nederland behoort tot de grootste afnemers van online kindermisbruikmateriaal.'

Armoede kan misbruik in de hand werken. De Jong noemt het echter opvallend dat ook gezinnen uit de middenklasse vallen voor de verleiding van 'snel geld'. 'Goede voorlichting binnen de lokale gemeenschappen is belangrijk. Vaak worden deze praktijken geheimgehouden of durven de lokale gemeenschappen elkaar er niet op aan te spreken', zegt hij.

Les rondom traumaverwerking

Krachten bundelen

Daarom juicht hij krachtenbundeling met Woord en Daad toe. 'We hebben elkaar nodig om deze groeiende misdaad het hoofd te bieden. IJM richt zich vooral op het bevrijden van kinderen, het veroordelen van daders en het versterken van het rechtssysteem. Voor de hulpverlening en traumazorg werken we samen met diverse partners. Het is mooi te zien dat Woord en Daad zich onder andere richt op de opvang van kinderen. Online kindermisbruik is zo'n immens en groeiend probleem, dat samenwerking met overheden en andere organisaties cruciaal is.'

Het opvanghuis Bahay Silungan (zie kader) neemt kinderen op die slachtoffer zijn van online seksueel misbruik. Woord en Daad werkt aan bewustwording en preventie en steunt activiteiten om grondoorzaken zoals armoede aan te pakken. Bijvoorbeeld in landelijke gebieden waar boeren het fundament zijn van de lokale economie. 'We willen de abacasector (vezel, red.) versterken door kleinschalige boeren te ondersteunen

Kinderen ontvangen onderwijs

bij duurzame productie, door organisatie in coöperaties en toegang tot de markt', zegt Irma den Hollander, expert bij Woord en Daad. 'Dat doen we met een geïntegreerde aanpak die gericht is op de ontwikkeling van het hele dorp en het doorbreken van de armoedespiraal. Ouders betrekken we zoveel mogelijk bij het onderwijs. Ook kerken spelen een sleutelrol in het vormen van leiders en het versterken van lokale samenhang.'

Ver weg?

De Filipijnse praktijken zijn niet ver van ons bed. Nederland behoort tot de grootste afnemers van online kindermisbruikmateriaal. Ondanks strengere wetgeving en opsporing blijft de vraag vanuit ons land hoog.

'In het opvanghuis zijn de kinderen veilig.'

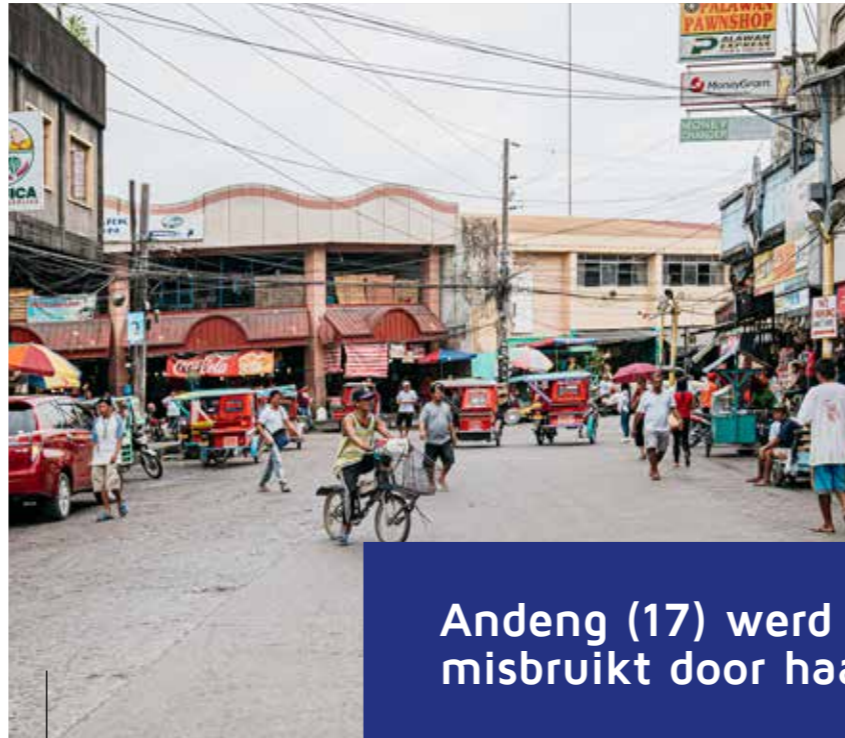
Misbruikers hebben vrij spel, want betaalmethoden zijn relatief eenvoudig toegankelijk en internetgebruik is vaak anoniem. Daarnaast spreekt bijna iedereen op de Filipijnen Engels en zijn veel meisjes arm.

Internationale samenwerking en strengere handhaving zijn cruciaal om deze keten te doorbreken. Helaas doen grote tech-bedrijven bijna niets tegen deze live video-gesprekken, waardoor het misbruik vrijwel ongehinderd kan doorgaan.

Bewustwording

IJM werkt samen met het Openbaar Ministerie en de politie om Nederlandse daders ter verantwoording te roepen. De Jong: 'Samen met andere organisaties voeren we gesprekken met politici en publiceren we opiniestukken om het publieke debat te beïnvloeden.' Hij wijst op stevige wetgeving van het Verenigd Koninkrijk en Australië om kinderen te beschermen. 'Mijn hoop is dat andere landen, ook binnen de EU, dit voorbeeld zullen volgen.'

De aanpak van Woord en Daad sluit daarop aan. 'Het is belangrijk dat kinderen, gezinnen en gemeenschappen hun waardigheid en veerkracht kunnen herstellen, geworteld in Bijbelse waarden', aldus Den Hollander. 'In het opvanghuis zijn de kinderen veilig. Daar voelen ze zich gezien en leren ze vaardigheden voor een hoopvolle toekomst.'

Straatbeeld

Andeng (17) werd misbruikt door haar vader

Naam | Andeng
 Leeftijd | 17 jaar
 Woont in | Opvanghuis Bahay Silungan

'Ik groeide op in een gezin waarin weinig moeilijkheden waren, maar er was ook weinig aandacht voor elkaar. Zo kon mijn vader mij ongemerkt misbruiken. Ik had nooit gedacht dat mijn eigen vader zoiets zou doen, want ik zag hem als de persoon in ons gezin die het dichtst bij me stond. Hij zorgde al van jongs af voor me. Mijn vader deed me geen pijn, maar zei wel dat ik alles geheim moest houden.'

Op een gegeven moment heb ik het toch aan mijn moeder verteld. Zij kwam meteen in actie en belde mijn opa. Met hem ging ik naar de dorpsleider om het misbruik te melden. Mijn vader kwam later ook. In het kantoor van de dorpsleider legden we allebei een verklaring af. Mijn vader belandde in de gevangenis.

Niet lang erna kwam hij tijdelijk op vrije voeten. Ik wilde hem zien en spreken, maar die ontmoeting liep helaas opnieuw uit op handtastelijkheden. Mijn grootouders hoorden ervan en belden meteen het Welzijnspunt. Ze brachten mij naar Bahay Aruga, een opvangcentrum bij ons in de buurt. Later werd ik

overgeplaatst naar Bahay Silungan, het opvanghuis waar ik nu ben.

Ik heb het goed in dit opvanghuis. Er is veel aandacht voor morele vorming. Ik heb geleerd hoe ik andere mensen beter kan begrijpen. Daarnaast lees ik graag in de Bijbel en bid ik. In dit opvanghuis leerde ik wie God werkelijk is en dat Hij echt bestaat.

Ik hoop dat in de toekomst mijn hele familie Jezus Christus leert kennen. En ik wil mij verzetten tegen misbruik en pesten, zodat ik mensen kan helpen en hen bewust kan maken van de gevolgen van seksueel misbruik.'

Video

Scan de QR code en bekijk het verhaal van Andeng.

Miljoenen meldingen

De cijfers van Unicef over seksueel misbruik en seksuele uitbuiting op de Filipijnen zijn schrikbarend. In 2023 bedroeg het aantal meldingen 2,7 miljoen, tegenover 426.000 in 2019. Door betere wetshandhaving en bewustwording daalde het aantal meldingen naar 1,7 miljoen in 2024.

Volgens Unicef lopen kinderen tussen de 12 tot 17 jaar het meeste gevaar: één op de vijf kinderen met internettoegang wordt slachtoffer van online misbruik. Bijna de helft van de jonge slachtoffers weet niet waar ze hulp kunnen vinden. Helaas doen ook weinig Filipino's (4 procent) aangifte. Armoede blijft een grote drijfveer: gezinnen worden ertoe aangezet misbruik als inkomen te zien.

Een recente, schokkende reportage daarover is 'Streaming Hell', te zien op www.behindthestream.nl

Een toekomst waarin kinderen veilig zijn

Alle kinderen op de Filipijnen verdienen een veilige plek om te leren en te groeien. We investeren in christelijk onderwijs en beschermen kinderen tegen (online) misbruik. Daarnaast ondersteunen we boeren met kennis en middelen, zodat gezinnen kunnen leven van de opbrengst.

Zo doorbreken we de cirkel van armoede en geven we hoop die blijft!

BLOEIENDE GEMEENSCHAPPEN OP DE FILIPIJNEN

Steunt u ons werk op de Filipijnen? Samen bouwen we aan bloeiende gemeenschappen waar kinderen veilig zijn, onderwijs krijgen en gezinnen zelfstandig kunnen leven.

Dit verschil maakt uw gift:

- € 33 een kind kan een maand naar school
- € 50 opvang en begeleiding na misbruik
- € 250 een boer ontvangt een training

Geef vandaag!

Scan de QR-code of ga naar ↘

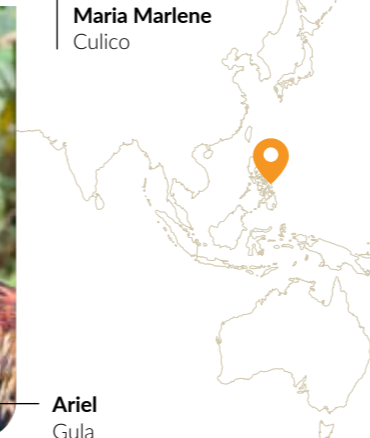
**WOORDENDAAD.NL/
BLOEIENDEGEMEENSCHAPPEN**

Maria Marlene
Culico

Ariel
Gula

Maria Marlene Culico: 'Lid zijn van de coöperatie levert echt veel op'

Enkele jaren geleden waren het tere, kwetsbare plantjes. Vandaag de dag zijn het stevige stammen die boeren een stabiel inkomen opleveren. Zoals de jonge abacaplanten wortelschoten in Dolores, Oost-Samar, zo ontwikkelde de boerencoöperatie INOSA zich tot een stevige organisatie. Ariel Gula en Maria Marlene Culico vertellen hoe de abaca en de coöperatie hun leven veranderden.

Op de oevers van de rivier Dolores liggen verschillende kleine dorpen. De gemeenschappen hebben een dorpsplein, een school en een kerk. Maria, moeder van zes kinderen, woont in het grootste dorp. Ariel, vader van vijf kinderen, woont in een kleiner dorp. Ze verbouwen verschillende gewassen, zoals rijst, kokosnoten en abaca. De abacaplant lijkt op een bananenplant. De stam van de abaca levert sterke, natuurlijke vezels die in allerlei producten verwerkt worden.

Grote verandering

In 2022 startte Woord en Daad samen met partnerorganisaties in Dolores een programma om de abacateelt nieuw leven in te blazen. Veel planten waren

doodgegaan door een virus, waardoor boeren stopten. Met sterke planten kunnen boeren weer een goed inkomen verdienen, daarom trainden we de boeren.

'Lid zijn van de coöperatie levert echt veel op.'

Ook moedigen we boeren aan om samen te werken. Zij startten daarom de coöperatie INOSA. Inmiddels werkt de coöperatie sinds ruim een jaar zelfstandig. De steun vanuit Woord en Daad is niet meer nodig. 'Lid zijn van de coöperatie levert echt veel op', vertelt Maria. Samen kweekten de leden de kleine stekjes die

ze vervolgens op hun akkers plantten. Nu de planten volgroeid zijn, koopt INOSA de vezels op. 'Dat is een grote verandering in ons leven, want ons inkomen is gestegen', zegt Ariel.

Uitbreiding assortiment

INOSA koopt de oogst van al haar 537 leden op. Daardoor kan de coöperatie de oogst aan grotere handelsbedrijven verkopen. De boeren profiteren van die hogere prijs. Dat inkomen biedt de boeren stabiliteit.

Ariel en Maria hopen dat hun kinderen kunnen studeren en dat ze een toekomst op kunnen bouwen. Het geld dat ze verdienen met de abacavezels vormt

daarvoor een basis. 'We willen meer producten verkopen via INOSA, dan verdienen we meer', vertelt Ariel. Maria: 'Onze voorzitter heeft veel ideeën om ook andere gewassen te verkopen.' Ook andere producten zoals rijst en kopra, het gedroogde vruchtvlies van de kokosnoot, bieden kansen. Een uitbreiding van het assortiment maakt de coöperatie sterker en biedt boeren een stabiel inkomen.

Bloeiende gemeenschappen

Een stabiel inkomen is belangrijk voor het hele gezin. Het verkleint het risico op kinderuitleiding. Op de Filipijnen worden bijvoorbeeld veel kinderen slachtoffer van online misbruik. Binnen het programma 'Bloeiende gemeenschappen op de Filipijnen' ondersteunt Woord en Daad naast boeren ook kinderen die slachtoffer werden van dit misbruik en zetten we in op toegang tot christelijk onderwijs.

Meer informatie:

www.woordendaad.nl/ons-werk/bloeiende-gemeenschappen-op-de-filipijnen/

Schaarste wordt overvloed

Onze coöperatie INOSA bewijst dat verandering begint met geloof. Geloof in elkaar, in wat we hebben en in God. Ons model is geïnspireerd op 2 Koningen 4:1-7. Het wonder dat de olie van een weduwe niet stopt met stromen, leerde ons dat we samen meer kunnen bereiken dan we ooit dachten. Het stimuleert ons om middelen te delen, dat noemen we Ka-INOSA. En het stimuleert Ka-Ugop: samenwerking in de gemeenschap. Het resultaat: een ervaring van de abacateelt, de opbouw van strategische samenwerkingen en verbeterde bestaansmogelijkheden voor de gezinnen.

Ik deel graag enkele uitspraken van onze leden:

- 'Ik werkte alleen en had moeite om rond te komen. Dankzij de training en ondersteuning vergrootte ik mijn oogst.'
- 'Als jonge boer was ik onzeker over mijn toekomst. Het mentorschap en de training van INOSA gaven me vertrouwen en de juiste vaardigheden. Ik verdien nu meer en ik help andere nieuwe leden op weg.'

'We werken en verkopen onze producten samen.'

- 'Vrouwen zoals ik hebben een stem en een rol in de besluitvorming. Onze ideeën worden gewaardeerd. Ik ben zelfs manager van één van de INOSA-inkoopcentra.'
- 'Lokale handelaren manipuleerden de prijzen. Nu we via INOSA rechtstreeks verkopen aan fabrieken en verwerkers krijgen we een eerlijke prijs voor onze producten.'
- 'Ik was een kleine, zelfstandige boer, maar nu werken en verkopen we onze producten samen. Ik ben nu een "Negosyante nga Parag-uma": een boer en ondernemer.'
- 'De rivier is onze belangrijkste verkeersader en levensader, en dus essentieel voor ons dagelijks leven. Door gezamenlijke inspanning van INOSA slaagden we erin de rivier te herstellen en schoon te maken. Een prestatie die de overheid lange tijd niet heeft kunnen realiseren.'

De organisatie is nog jong, maar onze aanpak zet nu al verandering in gang. Als coöperatie vragen we aanhoudend gebed, ondersteuning en samenwerking om onze missie te realiseren. Zo ontstaat blijvende verandering voor kleinschalige boeren en gemeenschappen in Oost-Samar.

Hector U. Arana
Voorzitter INOSA

Beleid 2026-2031

‘Vanuit diepe wortels is een stevige Woord en Daad-boom gegroeid’

In januari is Woord en Daad gestart met een nieuwe beleidsperiode. Het beleidsplan ‘Gemeenschappen verbinden – van diepe wortels naar nieuwe scheuten’ wijst ons de komende jaren de weg. Over dit plan gaan we in gesprek met onze raad van bestuur: Rina Molenaar en Jacob Jan Vreugdenhil.

De hoofdtitel van het beleidsplan is ‘Gemeenschappen verbinden’. Waarom hebben jullie voor deze titel gekozen?

Rina: ‘Deze titel geeft goed weer waar het bij Woord en Daad om gaat. We verbinden mensen wereldwijd. Dat gebeurt allereerst in de landen waar we via onze partners werken. Gemeenschappen komen daar tot bloei als mensen elkaar echt zien en ontmoeten. We verbinden de mensen in de landen waar we werken ook met mensen in Nederland. Tenslotte dragen we in Nederland bij aan maatschappelijke verbondenheid. Denk maar aan al onze vrijwilligers.’

‘Gemeenschappen komen tot bloei als mensen elkaar echt zien en ontmoeten.’

Jacob Jan: ‘Mensen verbinden is heel verrijkend en het werkt gewoon. In de samenwerking brengt ieder iets van zichzelf mee en zo vul je elkaar aan. Eigenlijk is dat altijd al het uitgangspunt van Woord en Daad geweest. We werken intensief samen met onze zuidelijke partners. Zij kennen de lokale context en cultuur beter dan wij en hebben veel kennis en kunde in huis. Op de omslag van ons beleidsplan staat een grote boom waaronder mensen in een dorp ergens in Afrika bijeen zijn

gekomen. Dat is de plek waar naar elkaar geluisterd wordt, ieder z'n zegje mag doen en gezamenlijk besluiten worden genomen. Zo willen we ons werk doen.’

‘Van diepe wortels naar nieuwe scheuten’ is de ondertitel van het plan. Wat bedoelen jullie daarmee?

Rina: ‘Bij diepe wortels denk ik aan onze geschiedenis. Een ondernemer, Ivo 't Lam, stond in 1973 op tijdens een lezing van dominee Hegger in de kerk in Leerdam. Hij vroeg: ‘Moeten we niet concreet iets gaan betekenen voor onze naaste ver weg?’ We zeggen altijd: ‘We zijn geboren in de kerk en opgericht door een ondernemer.’ Dat blijf ik een mooie uitdrukking vinden die goed weergeeft waar het toen om draaide en nu nog steeds om gaat. We zijn geworteld in het Evangelie en werken vanuit een bijbels perspectief op gerechtigheid en barmhartigheid. Tegelijk blijven we ondernemend, bevlogen en ambitieus. ‘Diepe wortels’ heeft ook te maken met onze verbondenheid met onze achterban in Nederland en met onze partners in het Zuiden.’
Jacob Jan: ‘Vanuit die diepe wortels is een stevige Woord en Daad-boom gegroeid en daaraan komen telkens nieuwe scheuten. Die scheuten zijn belangrijk om in te kunnen spelen op wat er wereldwijd gebeurt. In veel landen is de onveiligheid sterk toegenomen en binnen en tussen die landen stijgt gedwongen migratie; de gevolgen van klimaatverandering zijn ook goed zichtbaar. In het Westen neemt de internationale solidariteit met lage-inkomenslanden af.’

Welke nieuwe scheuten komen er aan de Woord en Daad-boom?

Rina: 'Eind 2024 waren onze zuidelijke partners bij ons op bezoek voor een conferentie. Ze schrokken toen ze hoorden dat het maatschappelijk en politiek draagvlak voor internationale samenwerking in Nederland afbrokelt. Ze riepen ons op om nog meer dan voorheen in te zetten op beleidsbeïnvloeding in Den Haag en Brussel om de verbondenheid en solidariteit van mensen in welvarende landen met mensen in lage-inkomenslanden te versterken. We hebben hun oproep overgenomen. Zo gaan we een visie ontwikkelen op wat wereldburgerschap vanuit christelijke perspectief inhoudt. En hoe je daar als Nederlander praktisch vorm aan kunt geven.'

'De wereldwijde verbondenheid doet er echt toe.'

Jacob Jan: 'Steviger wordt ook onze inzet op meer gelijkwaardigheid in de samenwerking met onze partners in het Zuiden. We richten ons erop dat zij nog meer het heft in eigen handen nemen, leiderschap ontwikkelen en de agenda bepalen. Waar en wanneer zij het nodig hebben, zijn wij ondersteunend dienstbaar. In een gelijkwaardige samenwerking heeft ieder zo zijn eigen rol(len).'

Rina: 'Aan de boom van onze kringloopwinkels groeien ook nieuwe scheuten. De 31 kringloopwinkels

zijn belangrijk voor onze inkomsten. Tegelijk zien we dat er in die winkels prachtige dingen gebeuren die te maken hebben met sociale binding. Rondom de koffietafel ontmoeten mensen elkaar en vrijwilligers ervaren een familiegevoel rondom de winkels. De komende beleidsperiode gaan we aan de slag om dat verder te versterken. Daarnaast maken we nog meer werk van recycling. Wat kunnen we doen met afvalstromen, hoe kunnen we de winkels nog duurzamer maken?'

Wat willen jullie nog meegeven aan onze lezers?

Rina: 'Dat de mensen met en voor wie we werken de verbinding met de mensen in Nederland echt ervaren. Als we hen vertellen over het werk van vrijwilligers of een actie op een school, dan raakt hen dat. Die wereldwijde verbondenheid doet er echt toe.'

Jacob Jan: 'We veranderen omdat we daarmee nog beter onze missie kunnen vervullen en armoede en onrecht kunnen tegengaan. Daarbij blijven we ons richten op mensen die in de meest kwetsbare omstandigheden leven.'

Beleidsplan

Lees ons beleidsplan 2026-2031 op www.woordendaad.nl/beleidsplan

DE FILIPIJNEN

De Filipijnen is een land in Azië. Zoek het maar eens op op de wereldkaart. Dan zie je dat het eigenlijk bestaat uit heel veel eilanden bij elkaar.

Op de Filipijnen groeien bijzondere planten, zoals de abacaplant. Die plant lijkt een beetje op een bananenboom. Wist je dat zo'n plant wel 8 meter hoog kan worden?

In de stam van de abacaplant zitten hele sterke vezels. Vezels zijn een soort dunne draadjes, maar wel heel stevig! Van deze vezels kun je allerlei dingen maken, zoals touw en zelfs theezakjes.

Jaren geleden ging het mis. Veel abacaplanten werden ziek en gingen dood. Daardoor konden boeren geen abaca meer verbouwen. Veel boeren stopten met hun werk, terwijl abaca juist een goed product is waarmee ze geld kunnen verdienen.

Samen met de boeren heeft Woord en Daad gekeken of de abacateelt opnieuw kon beginnen. Dat was heel belangrijk,

want met een inkomen kunnen de boeren voor hun gezin zorgen. En ze kunnen hun kinderen naar school laten gaan.

Op de Filipijnen gaan namelijk veel kinderen niet naar school, omdat hun ouders het schoolgeld niet kunnen betalen. Deze kinderen hebben het vaak erg moeilijk. Soms moeten ze werk doen dat niet goed voor hen is. Of komen ze in onveilige situaties terecht, bijvoorbeeld online.

Ariel en Maria doen ook mee aan het programma. Ze zijn blij dat de abacaplanten weer groeien en dat ze de vezels kunnen verkopen. Ze zeggen: 'We willen graag dat onze kinderen kunnen studeren.'

De abacaplant helpt hen daarbij!

**Groetjes,
Lisette Oosterwijk**

ZOEK DE 5 VERSCHILLEN

OPLOSSING: Gelukt? Mail je oplossing voor zaterdag 28 maart 2026 naar kids@woordendaad.nl. Vermeld daarbij altijd je naam, adres en leeftijd. Wie weet win je een leuke prijs!

Dubbelinterview

‘Als burgemeester mag ik heel dichtbij komen’

Leidinggeven in Nederland en op de Filipijnen

Twee mensen, twee landen, één gesprek. De burgemeester van Waddinxveen en de burgemeester van Dolores vertellen openhartig over hun werk en wat hen drijft.

Evert Jan Nieuwenhuis

Zaldy R. Carpeso

In 2017 werd Evert Jan Nieuwenhuis benoemd tot burgemeester van Waddinxveen. Daarvoor was hij wethouder in Lisse, namens de SGP-ChristenUnie. Evert Jan is getrouwd en vader van twee kinderen.

Waarom bent u burgemeester geworden?

Je kunt echt van betekenis zijn en dat geeft voldoening. Soms gaat het om grote veiligheidsvraagstukken, en even later bezoek ik een echtpaar dat 60 jaar getrouwd is. Soms zit ik een intensieve raadsvergadering voor, en een andere keer geef ik een gastles op school. Als burgemeester mag ik heel dichtbij komen, bij grote vreugde maar ook bij diep verdriet.

Welke eigenschappen moet een goede burgemeester hebben?

Het burgemeesterschap vraagt zowel dienstbaarheid als leiderschap. Enerzijds mag ik dienstbaar zijn aan de Waddinxveense samenleving. Tegelijkertijd is leiderschap nodig en moet ik er staan als het nodig is. De Heere Jezus is ons daarin tot voorbeeld. Hij is de almachtige Zoon van God en tegelijk zegt Hij: ‘Leer van Mij dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart.’

Heeft u een ambtsketen?

Elke burgemeester in Nederland heeft een unieke ambtsketen van de eigen gemeente. Inmiddels zit ik hier al ruim acht jaar, dus voor de herkenning is het niet meer nodig. En toch is het handig. Als ik de keten draag, is het meteen duidelijk dat ik ‘in functie’ ben.

Welke hoofdthema's spelen in Waddinxveen?

Waddinxveen is in korte tijd van 26.000 naar 36.000 inwoners gegroeid. Dat vraagt veel: nieuwe scholen, uitbreiding bij sportverenigingen, gebrek aan huisartsen en drukke wegen. De groei geeft energie, maar we voelen ook echt de groei pijn.

Hoe bereidt Waddinxveen zich voor op rampen?

We gaan in gesprek met kerken, scholen en bedrijven, informeren inwoners en doen mee aan rampoefeningen met realistische scenario's. Onlangs oefenden we een fictieve ramp waarbij een tanker tegen de Hefbrug voer.

Wat is de leukste activiteit als burgemeester?

De avondvierdaagse is een van de hoogtepunten. Ik ontmoet daar veel Waddinxveners en geef alle kinderen bij de finish een ‘high five’.

Hoe blijft u in contact met de inwoners?

Ik ga op werkbezoek bij bedrijven, spreek mensen op de markt en organiseer kennismakingsavonden met nieuwe inwoners. Ook al groeien we, we proberen het dorps karakter vast te houden.

Wat wilt u over tien jaar bereikt hebben?

Ik hoop dat de groei goed verloopt, dat gezinnen zich thuis voelen en kinderen veilig opgroeien. Dan zijn we niet alleen een groeiende gemeente, maar ook een verbonden gemeenschap.

Zaldy R. Carpeso is sinds zes maanden burgemeester van zijn geboortedorp Dolores. Dit dorp ligt aan de oostkust van de Filipijnen en is verdeeld in 46 barangays (wijken, red.). Een nieuwe uitdaging, want hiervoor stond Zaldy aan het hoofd van het ziekenhuis in Dolores.

Waarom bent u burgemeester geworden?

Ik besloot burgemeester te worden omdat ik zag dat bepaalde problemen in mijn dorp zich al jaren herhaalden. Niet omdat er geen oplossingen waren, maar door een gebrek aan daadkracht en verantwoordelijkheid. Via het lokale bestuur kun je directe en zichtbare veranderingen realiseren in het leven van mensen. Ik wil luisteren naar de inwoners, praktische oplossingen bieden en samen met de gemeenschap werken aan een veiligere en welvarendere gemeente.

Welke eigenschappen moet een goede burgemeester hebben?

Een goede burgemeester is integer, toont medeleven en kan goed luisteren. Leiderschap gaat niet over macht, maar over dienstbaarheid. Een burgemeester moet eerlijk, benaderbaar en besluitvaardig zijn en altijd het welzijn van de inwoners boven persoonlijk belang stellen.

Heeft u een ambtsketen?

Ik draag geen ambtsketen. Wel draag ik vaak een barong (traditioneel overhemd met borduursels, red.) als ik naar kantoor ga.

Welke hoofdthema's spelen in Dolores?

Ik wil de watervoorziening verbeteren. Het water uit de

kraan moet schoon zijn, zodat mensen het direct kunnen drinken. Daarnaast is afval een groot probleem in ons dorp. Na mijn verkiezing heb ik daarom direct twee vuilniswagens aangeschaft. En als voormalig arts vind ik het belangrijk dat inwoners toegang hebben tot geneesmiddelen, zoals paracetamol en medicijnen voor diabetes en hoge bloeddruk. Deze zijn nu beschikbaar, vooral voor ouderen.

Hoe bereidt Dolores zich voor op rampen?

Goede voorbereiding is cruciaal voor de veiligheid en veerkracht van de gemeenschap. We voeren risicoanalyses uit, trainen hulpverleners en zorgen dat evacuatiecentra klaarstaan. Daarnaast informeren we inwoners, zodat elk gezin weet wat het moet doen vóór, tijdens en na een ramp.

Wat is de leukste activiteit als burgemeester?

Met Kerst versieren we het hele dorp. De opening hiervan is altijd een groot feest.

Hoe blijft u in contact met de inwoners?

Ik bezoek regelmatig de verschillende wijken en ga in gesprek met mensen over hun noden en zorgen.

Wat wilt u over tien jaar bereikt hebben?

Mijn droom is dat Dolores binnen tien jaar een stad wordt met een hogere levenskwaliteit voor alle inwoners. Ik hoop dat mensen actief deelnemen aan onze programma's, zoals Blue Wave, dat zich richt op mentale gezondheid. Daarnaast wil ik dat de export van abaca bijdraagt aan verdere economische ontwikkeling van ons dorp.

‘Dankzij vrijwilligerswerk kom je even **buiten je eigen bubbel**’

Onderzoek naar de betekenis van vrijwilligerswerk

Vrijwilligers van Woord en Daad zijn enorm betrokken. Ze steken bovengemiddeld veel tijd in hun vrijwilligersactiviteiten en blijven lang actief. Wat motiveert hen? Sara Kinsbergen en Lucas Meijs deden samen met hun team onderzoek naar de betekenis van vrijwilligerswerk bij Woord en Daad. ‘Wat je in de kerk hoort, beïnvloedt je wereldbeeld.’

‘Z’o’n tachtig procent van wat je hier ziet, komt uit de kringloopwinkel’, lacht Kinsbergen, terwijl ze naar haar woonkamer wijst. Gedurende haar leven ontwikkelde de bijzonder hoogle- raar een brede interesse voor mensen en culturen wereldwijd. Na een ontmoeting met Rina Molenaar en haar eerste ken- nismaking met de achterban van Woord en Daad ging het balletje rollen. Samen met Lucas Meijs, hoogleraar op het ge- bied van vrijwilligerswerk, startte ze een onderzoek.

Kerk
‘Het bleek een grote ontdekkingstocht. Ik heb er zelf ook heel veel van geleerd’,

blijkt Kinsbergen terug. ‘Het hele idee van die naaste ver weg, dat die ook zo dichtbij kan zijn. Dat het zo vanzelfsprekend is om vrijwilligerswerk te doen. De christelijke identiteit en verhalen uit de Bijbel – bijvoorbeeld over de barmhartige Samaritaan – spelen daarin een belangrij- ke rol. De kerk heeft veel invloed op hoe mensen naar zichzelf en naar de wereld kijken. Daarin zie je een verschil met men- sen die niet meer in een kerk komen.’

Inzichten

Alle Woord en Daad-vrijwilligers ontvin- gen in april 2025 een vragenlijst. ‘Hierop kwamen 448 reacties binnen, waarvan het grootste deel van kringloopvrijwilligers.

Het animo voor de groepsgesprekken bleek een stuk lager, dus we besloten maar gewoon naar de vrijwilligers toe gaan. Die vier winkelbezoeken bleken

‘De kerk heeft veel invloed op hoe mensen naar zichzelf en naar de wereld kijken.’

uiteindelijk het belangrijkste. Het meewer- ken, zien wat er gebeurt, de gesprekjes met vrijwilligers: dat gaf veel inzichten. Daarna was het onze taak om alle uit- komsten te analyseren. Welke patronen zagen we en welke verschillen? Soms werden de uitkomsten bevestigd of ver- der opgehelderd in de gesprekken die we hadden.’

Diversiteit

De belangrijkste uitkomsten: Woord en Daad heeft een trouwe groep van vrijwil- ligers, die sterk gemotiveerd wordt vanuit christelijke motieven. Ook de diversiteit spreekt mensen aan: het contact met vrijwilligers en klanten verrijkt hun wereld. De vrijwilligersgroep is divers en ook de klanten hebben allerlei achtergronden. Dat zorgt ervoor dat je even buiten je eigen bubbel komt. Kinsbergen: ‘In de

De belangrijkste bevindingen:

 Vrijwilligers zijn sterk moreel en religieus gemotiveerd. De christelijke identiteit van Woord en Daad is voor hen essentieel; het vrijwilligerswerk wordt vooral gezien als een manier om geloof praktisch vorm te geven.

 Ontwikkelingssamenwerking wordt gewaardeerd, maar blijft secundair. Hoewel er veel steun is voor internationale solidari- teit en ontwikkelingssamenwerking, blijkt het thema minder prominent aanwezig te zijn in het dagelijks vrijwilligerswerk.

 Omzet dient als sterke motivator. Onderlinge competitie over winkelomzet creëert be- trokkenheid en eigenaarschap. Tegelijkertijd blijft

deze prikkel hoofdzakelijk beperkt tot economische prestaties en wordt in mindere mate gekoppeld aan inhoudelijke impact.

 Duurzaamheid is concreet aanwezig. Waar duurzaamheid voor sommige vrijwilligers on- derdeel is van hun motivatie om te beginnen met het vrijwilligerswerk bij Woord en Daad, geven anderen aan dat het werken in de kringloopwinkels duurzame gedragingen aanmoedigt en/of versterkt, met name op het gebied van hergebruik.

 Het sociale aspect is cruciaal. Vrijwilligerswerk biedt zingeving, structuur en sociaal contact. De winkels fungeren als sociale knooppunten en gemeenschapsversterkers.

winkel ontmoette ik een vrouw, die ver- telde: ‘Je ziet dat ik niet tot de klassieke achterban behoor. Maar ik ben hier wel welkom.’ De zorg voor de naaste ver weg speelt ook een rol, al is het wat meer op de achtergrond. Mensen benoemen daar- naast het sociale aspect en de invulling die het vrijwilligerswerk biedt aan hun leven, terwijl ze op een betekenisvolle manier hun tijd besteden.

Indirect

In principe is het vrijwilligerswerk indirect, geeft Meijs aan. ‘Als je bijvoorbeeld bij de scouting vrijwilliger bent omdat je zontje daar lid is, dan zie je heel concreet welk verschil je maakt. Maar als je je inzet voor

‘Woord en Daad heeft een trouwe groep van vrijwilligers.’

iemand aan de andere kant van de wereld, is de impact veel minder zichtbaar.’ Die anderen moeten ‘binnengebracht’ worden. Letterlijk en figuurlijk. En als dat gebeurt, is dat van grote betekenis.’

Aanbevelingen

‘Voor sommige vrijwilligers blijft het doel

nu nog wat ver weg,’ signaleren de on- derzoekers. ‘Het is echt een kans om dat dichterbij te brengen. Evenals bewustwor- ding op het gebied van hergebruik. Zoveel

producten die niet bij het afval belanden, maar een tweede kans krijgen. Die aan- tallen, die impact mag zeker een grotere plek krijgen.’

Vrijwilligersonderzoek

Prof. dr. Sara Kinsbergen (1982) is bijzonder hoogleraar op het gebied van de rol van burgers in duurzame ontwikkeling, aan de Radboud Universiteit in Nijmegen.

Prof. dr. Lucas Meijs (1963) is hoogleraar ‘strategic philanthropy’ / ‘vrijwilligerswerk’, aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam.

Daarnaast werkten ook Katrin Müller, Maikel Meijeren en Nina Sneijers mee aan het onderzoek. De online vragenlijst werd verstuurd naar alle vrijwilligers van kring- loopwinkels, regionale vrijwilligersgroepen en RegioOndernemers. Ook waren er vier groepsgesprekken en bezochten de onder- zoekers vier kringloopwinkels.

Benieuwd naar het hele onderzoek? De samenvatting is aan te vragen via woordendaad.nl/vrijwilligersonderzoek

“Omzien naar je naasten is een belangrijke Bijbelse opdracht, maar hoe breng je dat in de praktijk? We ontwikkelden materiaal om jong en oud hierin handvatten te geven.”

Lisette Oosterwijk
Relatiebeheerder kerken

HANDREIKINGEN VOOR DE CHRISTELIJKE OPVOEDING

De doopbox is een geschenk van kerkenraden aan doopouders. De box biedt prachtige materialen om ouders toe te rusten rond de geloofsopvoeding van hun gedoopte kind. Ook bevat de box informatie over de doop, Bijbellezen, bidden en de geloofsontwikkeling van kinderen.

woordendaad.nl/doopbox

BELIJDENISBOX 'JA'

JA, Jezus Alleen. Zo luidt de titel van de belijdenisbox. Een ja-woord blijft meestal niet zonder gevolgen. De belijdenisbox biedt verdieping en bezinning na het doen van geloofsbelijdenis.

woordendaad.nl/belijdenisbox

WHAT WOULD YOU DO?

Wat doe je als er geen goede keuzes zijn? De Ethiopische Adato neemt jongeren mee in zijn leven en denkwereld én laat ze in de spiegel kijken. Deze jongerenbox is speciaal ontwikkeld voor jeugdverenigingen (16+) en biedt een compleet verzorgde avond.

woordendaad.nl/jongerenbox

Eén van de... vrijwilligers van Woord en Daad

Geurt Versteeg,
Finance

Woord en Daad is al 23 jaar een vast onderdeel van het leven van Geurt Versteeg. Eerst werkte hij er, nu zet hij zich in als vrijwilliger. Wat houdt hem al die jaren betrokken?

Je bent al 23 jaar werkzaam bij Woord en Daad. Welke rollen heb je bekleed?

Op 1 januari 1992 begon ik bij Woord en Daad als administrateur, zo heette dat toen nog. Later werd dat Manager Finance. In die functie heb ik de omzet enorm zien groeien. Met die groei veranderde de organisatie voortdurend: van een echte vrijwilligersorganisatie naar een steeds professionelere organisatie. Dat gaf het gevoel dat ik steeds een nieuwe baan had. In mei 2013 ben ik gestopt als betaalde kracht, maar ben ik wel als vrijwilliger doorgegaan.

Wat houdt je vrijwilligersrol precies in?

Omdat ik een financiële achtergrond heb, zijn mijn vrijwilligerstaken daar ook op gericht. In het begin was dat heel breed, onder andere het controleren van jaarrekeningen van buitenlandse partners. De laatste tijd ligt de focus vooral op de controle van de juiste verwerking van de inkomsten van Woord en Daad.

Er is ongetwijfeld veel veranderd in 23 jaar, maar zijn er ook dingen hetzelfde gebleven?

Het blijft een genoegen om met collega's samen te werken. Er is een sterke motivatie om de armen te dienen en ik proef nog steeds het familiegevoel uit de eerste tijd. Als ik weer eens een sessie meemaak op

kantoor waarin nieuwe plannen worden besproken, zie je telkens opnieuw hoe nodig dit werk is. Tegelijk besef je hoe goed wij het hier hebben, en dat geeft dankbaarheid.

Wat drijft je om je al zo lang voor Woord en Daad in te zetten, en wat raakt je in je werk?

Het doel waarvoor gewerkt wordt en het christelijk karakter van het werk zijn voor mij doorslaggevend. Door mijn gezinsomstandigheden kan ik geen zendingswerker worden, maar ik besef dat ik via Woord en Daad heel veel meer mensen heb kunnen bereiken met Gods Woord. Bij ieder contact met armoede word je weer extra gemotiveerd om door te gaan.

Een aantal ervaringen zal ik nooit vergeten. Zoals mijn allereerste werkbezoek in Guatemala, waar ik vrouwen zag bedelen met een kind op de arm. Of die keer

'Ik besef dat ik via Woord en Daad heel veel meer mensen heb kunnen bereiken met Gods Woord.'

in India dat we na een aanrijding min of meer gegijzeld werden. Of in Noord-Oeganda, waar we langs een grote boom reden met een groep wachtende mensen die net hoorden dat er die dag geen voedsel zou worden uitgedeeld. Het raakt je hart en laat iets zien van een lijdende wereld. Tegelijk is er dankbaarheid dat je een klein schakeltje mag zijn om daar iets van te verlichten en een figuurlijke arm om onze verre naaste mag slaan.

Gestrand schip

In november 2013 trof tyfoon Haiyan (lokaal bekend als Yolanda) de Filipijnen. Het was een van de dodelijkste tyfoons ooit gemeten. Duizenden mensen verloren hun leven en miljoenen raakten ontheemd.

Het schip M/V Eva Jocelyn, dat tijdens de storm aan land werd gespoeld, ligt hier nu als monument. Het schip herinnert aan de enorme impact van de natuurramp, maar ook aan de veerkracht en kracht van de lokale gemeenschap.

Retouradres: Postbus 560 • 4200 AN Gorinchem

Port Betaald